

Hacettepe Üniversitesi

Engelliler Araştırma ve Uygulama

Merkezi

Doç. Dr. A. SANEM ŞAHLI

Merkezimizin Amacı

Üniversitemizde ve ülkemizde yaşayan engelli bireylerin;

- Mevcut bilgi ve becerilerini en etkin şekilde kullanarak eğitime, öğretime, sosyal yaşama ve kültürel alanlara eşit bir şekilde katılmalarına destek olacak bilimsel araştırmaları ve etkinlikleri gerçekleştirmek,
- Konu ile ilgili geliştirilecek planlamalara, stratejilere ve politikalara katkı sağlamak,
- Toplumun tüm alanlarına engellilikle ilgili farkındalığın artırılması yönünde çalışmalar yapmaktır.

ÜLKEMİZDE MEVCUT DURUM

Türkiye Özürlüler Araştırması (TÜİK, 2002)

-Ülkemiz nüfusunun **%12.3'ü** engelli bireylerden meydana geliyor.

-Ortopedik, görme, işitme, dil, konuşma ve zihinsel engellilerin oranı **%2.58**

-Süreğen hastalığı olanların oranı **%9.70**

Türkiye Özürlüler Araştırması (TÜİK, 2002)

-Engellilerin **%44.3'ü** sağlık hizmetlerinden yararlanamıyor.

-Zihinsel engellilerde bu oran **%51.8'e** kadar çıkıyor.

Sağlık Hizmetlerine Erişim Oranları

- Görme Engelliler % 59
- Bedensel Engelliler %58.3
- İşitme Engelliler %58.2
- Dil ve Konuşma Engelliler % 49.2
- Zihinsel Engelliler %48.2

Ülkemizde yapılan araştırma sonuçları...

2010- TÜİK, TC. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı-
Özürlülerin Sorun ve Beklentileri Araştırması

Engellilerin %77'si sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesini bekliyor!

Ülkemizde yapılan araştırma sonuçları...

2010- TÜİK, TC. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı-
Özürlülüğe Dayalı Ayrımcılığın Ölçülmesi Araştırması

**Engelli bireylerin %72.6'sı sağlık alanında değişen
sıklıklarda ayrımcılığa uğradığını ifade ediyor.**

Temel sorun

Engelli bireylerin sağlıklı bireylere göre sağlık hizmetlerine ve sağlık kurumlarına erişimindeki sınırlılık, nitelikli ve eşit bir sağlık hizmetinden yararlanamama

-Ülkemizde kapsamlı rehabilitasyon hizmeti sunan kurumların sayısının sınırlı olması,

-Mevcut kurumlarda nitelikli hizmet verme konusunda yaşanan problemler (uzman/personel eksikliği, mevcut personelin niteliği, altyapı eksiklikleri vb.)

Türkiye'de 100 bin kişiye düşen;

-Fizyoterapist sayısı **2.8** iken, Avrupa ülkelerinde ortalama **40.3**'tür.

(Sağlık Bakanlığı, YÖK ve DPT, 2010)

-Psikolog sayısı **1.85**, Finlandiya'da **47.2**, Hollanda'da **30**, Yunanistan'da ise **14**'tür.

(Sağlık Bakanlığı, 2011)

Odyolog/Odyoloji Uzmanı, Dil ve Konuşma Terapisti ve İş ve Uğraş Terapisti sayısı ise çok daha sınırlıdır.

Ülkemizdeki engelliler ve sağlık hizmetlerinden yararlanma durumları ve ihtiyaçları konusunda yakın tarihli ve kapsamlı (kırsal bölgeleri de kapsayan) bir araştırma bulunmamaktadır.

ÖNERİLER

- Toplumunu bilinçlendirmeye yönelik farkındalık çalışmaları arttırılmalı,
- Ülke genelini kapsayan bilimsel araştırmalar yapılmalı ve sonuçları ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşılmalı,
- Engelli bireylerin sağlık hizmetlerine erişimi geliştirilmeli, bu konuda toplumu ve kurumları bilgilendirmeye yarayan kitap ve/veya kitapçıklar hazırlanmalı,

ÖNERİLER

- Hizmet veren kurumlar/merkezler nitelik ve nicelik bakımından araştırılmalı, sayılarının arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalı,
- Personelin eğitimi, sayısı ve istihdamı konusunda gerekli düzenlemeler sağlanmalıdır.

TEŞEKKÜR EDERİM...